

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

13

15 (1495/96)

Περιοχή ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Νομός ή Έπαρχία ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πόλη ή Χωριό Καστοριά

Μοναστήρι ή Έκκλησία Παναγία Κουμπελίδειη

Άρχιτεκτ. τύπος τρίκογχη με τροῦλλο 5 δύο γάρθρες (5 θ: 15^{ου} α)

Τοιχογραφίες διατεταγμένες σε επάλληλες ζώνες: κάτω ἅγιοι, στρατιω-
τικοί, μάρτυρες, στυλίτες, διάκονοι, στίς ανώτερες ζώνες θέμα-
τα από το Δωδεκάορο. Στόν τροῦλλο ὁ Παντοκράτορας καί
γύρω του ζώνες από προφήτες πού κρατοῦν εἰλητάρια καί ἀγγελικέ
δυνάμεις. Στά λοιπὰ οἱ τέσσερις εὐαγγελιστές. Στήν κόγχη ἡ Παναγί
α σε προτομή καί κάτω τέσσερις συλλειτουργοῦντες ἱεράρχες.
Στά τόξα τῆς κόγχης τοῦ ἱεροῦ ὁ Εὐαγγελισμός. Στό νότιο
τεταρτοσφαίριο ἡ Ὑπαπαντή καί στό τύμπανο ἡ Ἀνάληψη. 6η. 9.

Χρονολογία 1300 - 1500, 1600 θι ἐξωτερικὲς τοιχ, 1495/6

Κατάσταση ἀναστήλωση 1949 (ἀπό Πελεκανίδη)

Βιβλιογραφία: Ὁρλάνδος 1938, σ. 125-136. - Πελεκανίδης 1953,

σ. 17, πίν. 102-117. Μαυροπούλου - Τσιούμη 1973.

Καστοριά 1984 σ. 84-91 **Τσιγαρίδας 1988 σ. 18

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Στό βόρειο τεταρτοσφαίριο εικονίζεται κάστρο πού περιβάλλει πόλη καί στό τύμπανο ή Μεταμόρφωση. Πάνω έπό τή δυτική θύρα ή Κοίμηση τής Θεοτόκου.

Στό νάρθηκα σικηνές άπό τή ζωή τής Θεοτόκου, ή εἴσοδος στά 'Ιεροσόλυμα, προφήτες, άρχάγγελοι καί στήν έγκάρσια καμάρα ή 'Αγία Τριάδα μέ προσωποποίηση τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ.

Χρονολ. Ναός: 7^η-8^η δεκαετ. 13^{ου} αι.
Εξωνάρθηκας: 17^{ου} αι.

Θεσάκος του Παδίου (επιστ.
δυτ. τοίχου ναού) 4^η τοιχογρ.
Εξωνάρθηκας: 1495/96

Χατζηδάκης 1967 σ.28-29, πιν. 46α-β, 47α-β (Αδ)

Πελεκανίδης στο Καστοριά σ.84-87, Χατζηδάκης στο ίδιο σ.89
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ Παπαμαστοράκης 1990 σ.71

Μουτσόπουλος 1992 σ.86-109 Kalorissi 1992 Appendix no 1 p.103.

Θεολογίδου 1987 σ.435 (Αδ) Μιχαηλίδης 1987 σ. 435 (Αδ)

Ευχ. Δραματίζων 1997 σ. 131-132 (εικ. 116) (κ.α.)

Παπαγώγ, 1988, σ. 410 (Αδ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1/98 υπήρχε

Περιοχή ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ Πόλη ή Χωριό Καστοριά
 Νομός ή Έπαρχία ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ Μοναστήρι ή Έκκλησία Παναγία η Κουμπελίδεικη
 Αρχιτεκτ. τύπος Τρίκογχος (Αψίδα και δύο κόγχες, Β και Ν)
 Τοιχογραφίες Τρούλλος: στη βάση του τυμπάνου τμήματα της κτητο-
 ρικής επιγραφής. Ν κόγχη : Τεταρτοσφαίριο : Υπαπαντή Ημικύ-
 λινδρος : Ιωάννης ο Θεολόγος, Άγιος, 2Στρατιωτικοί. Εσωράχιο
 τόξου που βρίσκεται μπροστά από τη Ν κόγχη : Γέννηση, Ιωάννης
 ο Δαμασκηνός. Β κόγχη : Τεταρτοσφαίριο : Εγερση Λαζάρου. Ημι-
 κύλινδρος : Ιχνη αγίων. Εσωράχιο τόξου μπροστά από Ε κόγχη :
 Άγιοι, Αγ. Κοσμάς ο Ιαΐουμά, Μεταμόρφωση. Τόξο πόρτας προς
 νάρθηκα : Κοίμηση Θεοτόκου, Απόστολοι εκ περάτων, Πέτρος,
 Παρόδριος; Παύλος, 2 στυλίτες. Νάρθηκας : Ζηηνές από τη ζωή της
 Παναγίας. Καμάρα νάρθηκα : Αγία Τριάς. Μεταξύ καμάρας και Β
 τοίχου όπου εικονίζεται η Βαΐοφόρος: Νικόλαος (15ος αι)
 Χρονολογία τέλος 13ου αι. Β' φάση : 15ος αι. Μεταγενέστερες φά-
 σεις : 17ος αι. κλπ.
 Κατάσταση Βομβαρδισμός τρούλλου: 1340. Αποκατάσταση ναού: 1949
 Βιβλιογραφία Ορλάνδος 1938, σ.125-136. Πελεκανίδης 1953, σ.17 πιν.
 102-117, 1984, σ. 84-87. Μαυροπούλου-Τσιούμη 1973
 Μ. Κατζηδάκης 1967 σ.28, 1984 σ.89. Παπαμαστοράκης 1990 σ.71

Καλοπίτσι 1992 Appendix no 1 p. 103. Θεολογίδου 1987, σ. 435.
Δρακοπούλου 1987 σ. 90-892. 115^η Συγκρίδας 1988, σ. 18
Σίσίου 1995 17-19.